

Městská knihovna Rakovník

**ČTVERO
ROČNÍCH
OBDOBÍ
V KNIHOVNĚ**

L.P. 2015

ÚVOD

Rok 2015 nám v knihovně utekl jako voda. V lednu jsme začali dělat statistické výkazy uplynulého roku a než jsme se nadáli, tak byl prosinec a s ním spojené akce i úřední povinnosti končícího období.

Jaký tedy byl rok 2015 v knihovně?

Na jedné straně jsme se zaměřili na uspokojení potřeb stávajících čtenářů a návštěvníků knihovny. Nakupovali jsme nové dokumenty a vykonávali standardní půjčovací služby, návštěvníkům informačního centra a roubenky jsme poskytovali informace a odpovědi na zvědavé dotazy. Na druhé straně jsme se věnovali veřejnosti, která nevyhledává prostory knihovny, ale hojně se zúčastňuje akcí, které knihovna pořádá. Ve spolupráci se školami jsme se soustředili na propagaci četby a rozvoj čtenářství u dětí, nápomocni jsme i studentům při výběru knih k maturitním zkouškám.

Zprávu o činnosti knihovny jsem letos rozdělila podle ročních období. Napadlo mě, že by možná bylo zajímavé zjistit, kdy mají čtenáři nejvíce času na čtení. V letech, kdy jsem nastupovala do knihovny, patřila k nejčtenějším obdobím zima, to lidé doma odpočívali a připravovali se na jarní, letní a podzimní práce. A odpočívali také při čtení dobré a zajímavé knihy. K jakým výsledkům jsme došli při hodnocení roku 2015, si můžete přečíst na dalších stránkách Zprávy o činnosti.

Milena Křikavová

JARO

20. března – 20. června 2015

Astronomické jaro začíná jarní rovnodenností 20. března a končí letním slunovratem 21. června. Jaro se vyznačuje začátkem vegetativní aktivity rostlin a zvýšením aktivity živočichů. Prodlužují se dny, otepluje se.

My jsme ve statistických číslech vycházeli z astronomického jara a stejně tak jsme hodnotili i aktivity knihovny. Akcí, které knihovna pořádala v tomto období, bylo hodně. Lidé začínají pobývat více v přírodě, a prodlužující se dny přilákaly i na podvečerní akce mnoho zájemců. Zajímavostí tohoto období byla svatba, která se poprvé konala na dvorku roubenky. Aktivity knihovny byly zaměřeny na březen, který je vyhlášen jako měsíc čtenářů.

Registrovaní čtenáři

Dětské oddělení	127
Dospělé oddělení	496
Hudební a video	14
Celkem	638

Návštěvnost

Dětské oddělení	2 030
Dospělé oddělení	8 392
Hudební a video	221
Celkem	10 643

Výpůjčky

Dětské oddělení	3 903
Dospělé oddělení	27 918
Hudební a video	440
Celkem	32 261

Nejpůjčovanější titul jara

Dětské oddělení	Jeff Kinney, Deník malého poseroutky (půjčeno 9 ×)
Dospělé oddělení	Alena Jakoubková, Prodám manžela – zn. Spěchá (půjčeno 10 ×)
Hudební a video	DVD, Interstellar John Wick (půjčeno 5 ×)

Nej akce jara

České kroje (výstava v roubence)

Noc s Andersenem (tradiční přespávání dětí v dětském oddělení)

Tátové čtou dětem (fotografická soutěž pro veřejnost)

Kolotoč pohádek (divadlo v roubence)

Beseda se spisovatelkou Martinou Bittnerovou (téma Božena Němcová)

2. sv. válka (výstava v roubence, komentované prohlídky)

Odpolední výtvarné dílny v roubence

Pasování prvňáků

Výstava ZUŠ v roubence

Svatba v roubence

Mirek Kemel (koncert)

LÉTO

21. června – 22. září 2015

Astronomické léto nastává s červnovým slunovratem 21. června a končí podzimní rovnodenností tedy v okamžiku, kdy po létě Slunce přechází přes rovník (22. září). Na léto je často nahlíženo jako na období s nejdelšími a nejteplejšími dny, kdy Slunce svítí většinu dne a stmívání trvá velmi dlouho.

Léto, hlavně začátek prázdnin, bylo pro knihovnu zásadním obdobím roku 2015. To se knihovna pro veřejnost uzavřela a za zamčenými dveřmi probíhala revize jejího fondu. Každých pět let je povinná knihovna naší velikosti konat revizi, při níž se prolistuje každá kniha, a kontrolují se všechny dokumenty. Odpovědní pracovníci zaměřili při kontrole pozornost na tituly knih, které nebyly dlouhodobě půjčené a na tituly, které už nebyly aktuální svým obsahem. Regály ve skladech i v půjčovnách si po revizi ulevily od zátěže 9 592 knižních titulů, které se už mnoho let nepohnuly a jen zabíraly prostor, který je mimořádně v knihovně velice omezený.

Registrovaní čtenáři

Dětské oddělení	121
Dospělé oddělení	434
Hudební a video	20
Celkem	575

Návštěvnost

Dětské oddělení	1 388
Dospělé oddělení	7 167
Hudební a video	208
Celkem	8 763

Vypůjčky

Dětské oddělení	3 073
Dospělé oddělení	25 976
Hudební a video	437
Celkem	29 486

Nejpůjčovanější titul léta

Dětské oddělení	Rachel Renée Russel, Deník mimoňky Příběhy a Jacqueline Wilson, WWW.trápení (půjčeno 6 x)
Dospělé oddělení	Sandra Brown, Nízký tlak Sarah Lark, Ostrov tisíce pramenů (půjčeno 11 x)
Hudební a video	DVD, Divočina (půjčeno 5 x)

Nej akce léta

Pojďte s námi do pohádky aneb Hurá na prázdniny

(14. ročník akce v letním kině)

Revize fondu knihovny

(povinná inventura knižního fondu, jednou za pět let)

Léto s knihovnou (program knihovny na prázdniny)

Simonetta Šmídová (výstava v roubence)

Rakovnické cyklování

Vyprávění starého vlka (divadlo V Brance)

Dílna Patchwork (dílna v dětském oddělení)

Workshop Linoryt (dílna na dvorku roubenky)

Rakovnické posvícení

PODZIM

23. září – 21. prosince 2015

Astronomický podzim začíná podzimní rovnodenností 23. září a končí zimním slunovratem 21. prosince. Podzim často vytváří v přírodě úchvatné barevné scenerie. Listí má oranžovou barvu a opadává. Na podzim začíná školní rok.

A začátek školního roku odstartuje každoročně i vzájemnou spolupráci mezi knihovnou a školami. S mnoha třídami dětí jsme prošli projektem „Vnímej knihu všemi smysly“, představili jsme dvě divadelní představení a uspořádali akce, které se vážou k době adventu. Podzim byl také obdobím, kdy se žáci a studenti zamýšleli nad klíčovým okamžikem svého života. Tato písemná zamýšlení byla základem pro vydání originální publikace „Klíčový moment mého života“.

Registrovaní čtenáři

Dětské oddělení	153
Dospělé oddělení	437
Hudební a video	16
Celkem	606

Návštěvnost

Dětské oddělení	1 947
Dospělé oddělení	8 398
Hudební a video	243
Celkem	10 588

Vypůjčky

Dětské oddělení	3 344
Dospělé oddělení	27 618
Hudební a video	437
Celkem	31 399

Nejpůjčovanější titul podzimu

Dětské oddělení	Jeff Kinney, Deník malého poseroutky. Fakt (půjčeno 6 ×)
Dospělé oddělení	David Lagercrantz, Dívka v pavoučí síti. Milénium (půjčeno 13 ×)
Hudební a video	DVD, Tři bratři (půjčeno 5 ×)

Nej akce podzimu

Výstava Patchwork (roubenka)

Vnímej knihu všemi smysly (setkání se žáky 1. stupně ZŠ)

Společně do knihovny (setkání s prvňáky)

Pinocchio (divadlo v roubence)

Advent, klíčový čas (výstava v roubence)

Klíčový moment mého života (literární soutěž)

Beseda se spisovatelem Vlastimilem Vondruškou

Den pro dětskou knihu

Setkání knihovníků z regionu

Adventní svícení

Pohoda V Brance

Vánoční příběh (divadlo na náměstí a v Domě osvěty)

Hradní Duo mezi regály

ZIMA

1. leden – 19. březen 2015 a 22.–31. prosinec 2015

Astronomická zima začíná zimním slunovratem 22. prosince a končí jarní rovnodenností 21. března. Zima je obdobím s nejnižšími teplotami a nejkratší dobou denního světla.

Zimou nám rok začíná a zimou nám také končí. V knihovně jsme pokračovali v práci na propagaci čtení, připravili jsme výstavu „Ahoj, školo“ a k ní připojili projekt „Myší škola“. Obě dvě akce se spojily s velkým zájmem 1. stupně základních škol i veřejnosti. Do zimního období nám také už 13 let zapadá soutěž čtvrtáků rakovnických škol o získání symbolického klíče od dětského oddělení a následně strávenou Noc s Andersenem.

Registrovaní čtenáři

Dětské oddělení	163 + 5 = 168
Dospělé oddělení	481 + 27 = 508
Hudební a video	18 + 4 = 22
Celkem	698

Návštěvnost

Dětské oddělení	1 920 + 92 = 2 012
Dospělé oddělení	7 729 + 594 = 8 323
Hudební a video	302 + 22 = 324
Celkem	10 659

Vypůjčky

Dětské oddělení	4 020 + 187 = 4 207
Dospělé oddělení	25 778 + 2 168 = 27 946
Hudební a video	687 + 65 = 752
Celkem	32 905

Nejpůjčovanější titul zimy

Dětské oddělení	Matt Groening, Simpsonovi Jeff Kinney, Deník malého poseroutky: Fakt smůla (půjčeno 6 ×)
Dospělé oddělení	E. L. James, Padesát odstínů šedi Vlastimil Vondruška, Osmanský tábor (půjčeno 11 ×)
Hudební a video	DVD, Tři bratři (půjčeno 7 ×)

Nej akce zimy

Ahoj, školo (z historie 1. tříd školní docházky, výstava v roubence)

Myší škola (setkání se žáky 1. stupně ZŠ)

Vysvobození princezny (akce pro kolektivy 4. tříd ZŠ)

S knihovnou po hradech a zámcích (soutěž k Noci s Andersenem)

Hádáme s princeznou (určeno pro děti MŠ)

Literární toulky Rakovníkem

Soutěž o Noc s Andersenem (pro 4. třídy ZŠ)

ROK 2015 V ČÍSLECH

Knihovní fond celkem	83 604
Naučná literatura	38 330
Krásná literatura (beletrie)	41 196
Zvukové	1 384
Zvukově obrazové	2 694

Počet exemplářů odebíraných periodik

98

Registrovaní čtenáři

2 517

Počet návštěv čtenářů v půjčovních odděleních

40 653

Počet návštěvníků informačního centra

35 819

Počet návštěvníků roubenky

5 895

Počet návštěv webových stránek

63 453

Celkem návštěvnost

145 820

Průměrná denní návštěvnost knihovny

580

Průměrná návštěvnost půjčoven, informačního centra, roubenky, akcí knihovny a webových stránek je počítána na pracovní dny roku

Počet vypůjčených titulů

126 051

Počet pořádaných akcí

198

Akce pro školy

109

Akce pro veřejnost

89

Počet návštěvníků akcí pořádaných knihovnou

15 605

Přírůstky do fondu knihovny

2 415

Meziknihovní výpůjční služba

Požadavky z jiných knihoven

323

Požadavky čtenářů naší knihovny

81

SROVNÁVACÍ VÝSLEDKY

Půjčovni oddělení knihovny

Každé roční období má svá specifika. Zásadní je samozřejmě počasí, které ovlivňuje konkrétní roční dobu. Počasí ovlivňuje i náladu lidí. V roce 2015 bylo extrémní vedro, lidé byli z horka unavení a máloco je nadchlo. Počasí se samozřejmě odráží i ve vztahu lidí ke čtení. Jak už jsem psala v úvodu zprávy, měli jsme v knihovně zkušenost, že lidé čtou více v zimním období. Před několika lety zpět jsme ale ze statistik zjistili, že lidem vyhovuje odpočívat na dovolené s dobrou četbou a výpůjčky v letních měsících byly podstatně vyšší než v jiných obdobích.

A jak to bylo v roce 2015? Pro představu, jak si čtenáři v půjčovnách knihovny stáli v jednotlivých ročních obdobích, vám předkládám srovnávací tabulku. Připomínám, že v červenci byla knihovna 9 dní uzavřena z důvodu revize fondu.

	JARO	LÉTO	PODZIM	ZIMA
REGISTRACE	637	641	661	698
NÁVŠTĚVNOST	10 643	8763	10 588	10 659
VÝPŮJČKY	32 261	29 486	31 399	32 905

Z tabulky je patrné, že čísla srovnávaná v jednotlivých ročních obdobích jsou vyrovnaná. O žádném ročním období se nedá říci, že je čtenáři a návštěvníky půjčovních oddělení více preferováno. Registrace, návštěvnost i výpůjčky čtenářů jsou statisticky srovnatelné.

Informační centrum

	JARO	LÉTO	PODZIM	ZIMA
NÁVŠTĚVNOST	9 297	10 122	7 645	8 755

Podle očekávání je nejvíce návštěvníků soustředěno do období letních měsíců, ale i jaro láká turisty k cestování a poznávacím výletům. Zima, u které se předpokládá, že je dobrou odpočinku nás trochu překvapila poměrně vysokým číslem v návštěvnosti a podzim se ukázal jako období klidu a hodnocení letních aktivit.

Roubenka Lechnýřovna

Tady jsme rozdělili rok na jednotlivé roční doby podle meteorologického členění. Měsíce březen, duben a květen jsou v meteorologii přiřazeny do období jara, za léto je označováno období měsíců června, července a srpna, souhrnným termínem podzim jsou označeny měsíce září, říjen a listopad a termínem (klimatologická) zima se označují měsíce prosinec, leden a únor.

	JARO	LÉTO	PODZIM	ZIMA
NÁVŠTĚVNOST	1 447	1 194	1 393	1 861

O návštěvnosti oddělení roubenka nerozhoduje ani tak roční období, ale především lákavost výstavy, která v prostorách právě probíhá. A návštěvnost také hodně znásobí doprovodné akce konkrétní výstavy. V zimních měsících byla pro návštěvníky lákadlem úspěšná výstava „Ahoj, školo“ a doprovodná akce „Myší škola“. Na jaře a na podzim se v návštěvnosti odrazila divadelní představení, která v herně roubenky probíhala. Léto má, ve srovnání s ostatními obdobími, nižší návštěvnost, ale nesmíme zapomínat na horké dny, které toto období provázely.

Ostatní návštěvnost

Návštěvnost webových stránek a návštěvnost akcí knihovny jsme se rozhodli nehodnotit a ne srovnávat podle ročních období. U webu je v podstatě úplně jedno jaké je období, na počítač se lidé mohou připojit kdykoliv během roku a odkudkoliv. Návštěvnost na akcích je zase vždy závislá na konkrétním programu a nabídce. Nerozhoduje roční období, i když počasí u venkovních akcí hraje roli zásadní.

HOSPODAŘENÍ

NÁKLADY

501	Knihy, časopisy, DVD, CD	528 899
501	Materiál, propagační materiál, nákup, vlastní vydání, drobný majetek	686 186
502	Spotřeba energie, dodávky tepla, vody, ostatní energie	340 840
511	Údržba, opravy	26 240
512	Cestovné	6 443
513	Náklady na reprezentaci	3 568
518	Ostatní služby (telekomunikace, internet, nájemné, služby pošt, pronájem prostor...)	1 122 868
518	Náklady na vydávání Radnice	441 779
521	Mzdové náklady	4 239 599
524	Sociální a zdravotní pojištění	1 380 361
525	Ostatní sociální náklady	17 052
527	Příděl do FKSP	37 608
549+551	Pojistné, odpisy majetku	93 769
558	DDHM	245 906
501+518	Náklady na Cyklování	200 000

Celkem **9 371 078**

VÝNOSY

602	Tržby	1 007 911
603	Pronájem	15 900
644	Úroky	710
648	Zúčtování fondů	10 000
649	Ostatní výnosy	6 940
672	Dotace	8 270 000
672	Účelová dotace Cyklování	200 000

Celkem **9 511 461**

Hospodářský výsledek **140 383**

Pár slov na závěr Zprávy o činnosti knihovny v roce 2015

V závěru zprávy by bylo dobré zhodnotit rok 2015. Co nám tento rok v knihovně dal? Především každodenní setkávání se čtenáři a návštěvníky knihovny, s lidmi milými, optimistickými, veselými a zvědavými, ale také s lidmi smutnými, nešťastnými i našťvanými. Vždy však šlo o setkání, která nás obohatila o další zkušenosti. Během akcí knihovny jsme se setkali s mnoha osobnostmi, které nás vždy potěšily svým nadšením, elánem a snažili jsme se od nich převzít část energie a tu zase posílat dál.

Do fondu knihovny nám přibylo plno krásných titulů, do roubenky nové židle a stoly, takže už skončilo neustálé převážení těchto věcí z náměstí. Do dospělého oddělení se, ke spokojenosti čtenářů, přesunul fond hudebního oddělení. Začátkem prázdnin jsme prováděli revizi fondu knihovny, která nám dala mnoho důležitých výsledků. Na podzim jsme malovali celou roubenku a tím získali spousty nových poznatků z oblasti starých malířských technologií. A díky přelakování podlah v objektu jsme byli bohatší také o pár modřin, které přišly s každodenním klouzáním se po nalakovaných prknech.

Do informačního centra jsme získali nového kolegu za odcházející kolegyni. A za odešlého pracovníka IT nám po zbytek roku supluje zkušený student.

Je toho mnoho, co jsme v roce 2015 získali. Mezi to mnoho počítáme příspěvek na provoz od města Rakovník, zřizovatele knihovny, a také finanční částky věnované našimi dlouholetými podporovateli i novými přáteli. A za všechnu podporu finanční, ale i morální moc děkujeme.

Na úplně poslední stránky jsme vybrali úryvky ze dvou prací, které přišly do literární soutěže „Klíčový moment mého života“. Jeden se zamýšlí nad důležitostí četby a druhý předkládá pohled na smích ve svém životě. Za pracovníky knihovny mohou říci, že souhlasíme s prvním příspěvkem, neboť všichni rádi čteme. Ztotožňujeme se i s druhým tématem, neboť věříme, že radost, úsměv a smích dokážou zázraky.

Klíčový okamžik mého života

Klára Zimová

Byly mi asi čtyři roky, ale pamatuju si to pořád dobře, protože mi to v tu chvíli připadalo jako úžasný úspěch. Moje máma vařila něco v kuchyni, já jsem ležela na břiše na pohovce v obýváku, dívala jsem se na cédéčka ve skříni hned naproti a opakovala jsem si v duchu písmenka, která jsem viděla na obalech. U jednoho CD jsem se zastavila a jen tak zničehonic jsem se pokusila dát dvě písmena dohromady. A a B... AB... a další B... ABB... a nakonec A... ABBA!

Abba bylo úplně první slovo, které jsem kdy přečetla, a tak je trochu zábavné, že vlastně vůbec nic neznamena. V tu dobu jsem popravdě ani nepřemýšlela nad tím, že by to mohlo něco symbolizovat, nezajímalo mě, že to jsou iniciály členů kapely, byla jsem prostě ráda, že se mi povedlo poskládat ho dohromady.

To se stalo před dvanácti lety. Od té doby jsem přečetla mnohem víc než nápisy na cédéčkách a vážně ráda vzpomínám na všechny chvíle, které jsem četbou strávila. Od toho okamžiku, kdy jsem poprvé spojila písmenka do jednoho slova, jsem vždycky měla po ruce něco ke čtení. Všude

po mém pokoji se odjakživa povalovaly knihy. Ty, které mě moc nebavily, jsem ještě dokázala udržet v knihovně, ale není možné neustále uklízet svazky oblíbené literatury. Svoje nejmilejší díla jsem vždycky měla při ruce a vybudovala jsem si k nim silný citový vztah.

Čtení je věc, která pro mě i teď hodně znamená, ale dřív to byl v podstatě celý můj život. Byla jsem neustále zahrabaná v knihách a prožívala všechny příběhy, které mi mohly nabídnout. Ta nejlepší a nejužasnější věc na knihách, internetu a čemkoliv podobném je ale předávání informací. Nemyslím si, že jsem se někdy dobrovolně naučila něco užitečného (možná s výjimkou angličtiny), ale mám nevysvětlitelnou potřebu hromadit nepoužitelné a náhodné vědomosti, na což je neorganizovaná četba všeho možného ideální.

Jak tak přemýšlím o všech těch knihách, které jsem kdy přečetla, žasnu nad tím, jak moc ovlivnily to, čím jsem dnes. Obrovská část mé osobnosti byla tvarována věcmi, které jsem četla a jen díky nim jsem já tedy sama sebou. Kdybych tehdy ve čtyřech letech nepřišla na to, že mě čtení baví, byla bych teď úplně jiný člověk.

Nikdy se nedozvím, jaké by to bylo, kdybych nezačala číst, nikdy nebudu vědět, jaký člověk by ze mě byl, kdybych četla jiné knihy, nikdy nezjistím, jak přesně a jak moc mě tento koníček ovlivnil, ale vím naprosto jistě, že ta chvíle, kdy jsem poprvé přečetla slovo a okamžitě jsem si četbu zamilovala, byl klíčový okamžik v mém životě.

Klíčem je smích

Jakub Linc

„Největší chyba, kterou v životě můžete udělat, je mít pořád strach, že nějakou uděláte.“ (Elbert Hubbard)

Proto kráčí kupředu beze strachu z chyb a bez ohledu na názory ostatních. Vždy tomu tak ale nebylo. Vše se pro mě změnilo, když jsem si uvědomil, že jsem šťastný takový, jaký jsem, a to jako kašpar s nekonečnou zásobou vtipů, bonmotů a průpovědek.

Nepamatuji si už přesně, kdy to bylo, ale jednoho dne, kdy jsem pronesl jednu ze svých dnes už obvyklých hlášek, jsem si uvědomil, že radost druhých je i mojí radostí. To pro mě byl nesmírný objev a dodnes se snažím všechny kolem sebe rozesmávat. **„Každý člověk se stává hezcím, když má radost.“ (Walther von der Vogelweide)**

Já osobně tuto změnu vidím jako krok vpřed, jelikož každý radši bude trávit čas s vtipným a veselým člověkem než se zatrpklým a mrzutým bručounem. Také je zde ten fakt, že právě vtipálci a kašpaři měli v dávných dobách jako jediní možnost posmívat se králům beze strachu z toho, že skončí na šibenici nebo že se jim budou mocní mstít jinak. A hlavně si myslím, že dokázat někoho rozesmát je umění a člověk k tomu musí mít i jistý druh inteligence, která mu umožní rychle reagovat a přicházet s vtipnými přirovnáními, hláškami z filmů nebo vhodnými vulgarismy. V některých případech stačí dokonce jen změnit styl, jakým je něco řečeno, a smích je na světě. **„Smích je branou a úsměv dvěma, kterými může do člověka vklouznout mnoho dobrého.“ (Christian Morgenstern)**

Od chvíle, kdy jsem poprvé někoho rozesmál, pro mě dodnes nastala situace, při které bych se nedokázal zasmát nebo kdy bych se opravdu našťval. Ten moment se pro mě stal klíčem ke štěstí v radosti. A doufám, že se nikdy nepřestanu smát.

Poděkování:

Město Rakovník, Rakochmel Kolečovice, Elektro Viola Rakovník, Tepelné zásobování Rakovník, MUDr. Jana Císařová, Geomapa Rakovník, Pekařství Špaňa, Potraviný U Lutovských.

Zpráva o činnosti za rok 2015. Vydala Městská knihovna Rakovník v roce 2016. Sazba a tisk Lokša PrePress, s. r. o., Rakovník.

